

Fuglsang (DKP):

Nu er der efterhånden i denne debat kommet en del bekendelser, og jeg vil da gerne melde mig blandt dem, som både er mod krig — derfor er jeg også mod militær oprustning — og er imod dødsstraf. Derfor vil vores parti stemme for det forslag, som hr. Tastesen har fremsat.

Når jeg tager ordet, er det, fordi jeg synes, man efterhånden giver et noget skævt billede både af det, der skete under besættelsen, og af det retsopgør, som kom efter besættelsen. Det er jo ikke sådan, at det var følelser og hævnthirst, der drev menneskene til at gøre det, de gjorde dengang, men det var det, at man så, som bl. a. jeg selv har gjort, hundreder af kammerater gå til grunde, så ødelagte byer, så mennesker lide uden nogen som helst grund. Det var drivkraften dengang, at vi svor vore døde kammerater, at det, vi havde set, ikke skulle have lov til at ske igen. Derudfra handler vi, og derudfra stemmer vi — ikke ud fra simpel hævnthirst og den slags ting.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1-3 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg forslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ophævelse af lov om en særlig afgift ved overdragelse af fast ejendom.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 16) findes i tidenden sp. 462, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 493).

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

(Der var, jfr. formandens senere bemærkning, stillet 1 ændringsforslag i betænkningen, mens der uden for betænkningen ikke var stillet ændringsforslag).

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Glistrup (FP):

Hvis det forslag, der nu er til behandling, bliver vedtaget, betyder det, at et beløb, der sikkert hurtigt vil stige til op i nærheden af 1 mia kr. om året, bliver unddraget statskassen og i stedet for bliver i de private lommer.

Til trods for denne meget positive side ved lovforslaget har vi i fremskridtspartiet undervejs under behandlingen haft 2 anfægtelser. Først var vi bekymret for, om den omstændighed, at man unddrager denne milliard kr. fra statskassen, ville bevirke, at vi så kom tilsvarende bagud med at få nedsat indkomstkatten. Efter at regeringen den 8. maj fremsatte et forslag baseret på indkomstkattenedsættelser på ca. 10 mia kr. fra 1. januar 1975 at regne, og efter at dette udspil fra regeringens side blev cementeret med de 5 partiers udtalelse i betænkningen den 15. maj vedrørende forslagene om de forbrugsafgifter, der blev gennemført den 15. maj her i tinget, er vi kommet til den overbevisning, at det næppe er sandsynligt, at denne lille milliard kr. — 600 mill kr. i første omgang — som staten går glip af, vil gøre hverken fra eller til med henblik på indkomstkattenedsættelserne. De er lagt i rigtig spor med henblik på 10 mia kr. det første år, og derefter vil tingene fortabe sig. Derfor overvandt vi denne anfægtelse.

Vor anden anfægtelse gik på, at der jo her under forhandlingerne i tinget og uden for tinget havde været talt om at kæde 2½ pct.s afgiftens afskaffelse sammen med, at man skærpede kapitalvindingsskatten. Som jeg havde lejlighed til at give udtryk for ved en tidligere behandling, der havde forbindelse med dette lovforslag, ser vi i fremskridtspartiet meget nødigt, at vi udrydder en hugorm — 2½ pct.s afgiften — og i stedet får en brilleslange, nemlig kapitalvindingsskatten.

Med den erklæring, som finansministeren og andre afgav i skatte- og afgiftsudvalget den 15. maj 1974, og som findes refereret i betænkningen, er vi også på dette punkt blevet beroliget i et sådant omfang, at vi heller ikke dér mere har anfægtelser.

[Glistrup.]

Derfor vil fremskridtspartiet stemme for, at denne 2½ pct.s afgift bliver ophævet.

Dernæst kommer spørgsmålet, hvornår ophævelsen skal ske. Her er forholdet det, at vi her ved anden behandling i dag, som det er lagt op, må forvente at skulle stemme om et forslag om, hvorvidt det skal ske den 15. maj, eller det skal ske, som finansministeren hele tiden har ønsket, fra den 1. oktober 1974. Det er jo et spørgsmål, der har været meget diskuteret i offentligheden og blandt sagkyndige, som har med ejendomshandel at gøre, og jeg tør vove den påstand, at alle sagkyndige minus én har været aldeles enige i denne sag — og det hvad enten de har det ene eller andet eller tredje partipolitiske tilhørsforhold eller de er helt apolitiske. Alle, der kender noget til, hvordan dansk ejendomshandel virker, har været enige om, at den 1. oktober var en dårlig ophævelsesdag. Man må have afgiften ophævet pr. den dato, det virkelig drejer sig om, hvor det blev offentliggjort at den ville blive ophævet, nemlig den 15. maj.

Nu er der jo det ulykkelige ved det, at dette ene menneske blandt de sagkyndige, som i hvert tilfælde endnu ikke har ladet sig overbevise af de mange argumenter, der er fremført om, at ejendomshandelen ikke bliver forfusket osv., at den mand lige præcis i øjeblikket sidder som landets finansminister. Vi har en sådan tiltro til finansministerens sunde jugement, finansministerens dømmekraft, at vi håber og tror endnu den dag i dag, at finansministeren kan besinde sig og forsøge at tænke det igennem.

Bevares, det drejer sig muligvis, hvis man regner proportionalregning, om 225 mill. kr. fra 15. maj til 1. oktober, men jeg tror, selv finansministeren vil være klar over, at der vil være så mange ejendomshandler, hvis stempelpligt først kommer til at indtræde efter den 1. oktober, at det, det reelt drejer sig om, er væsentlig mindre beløb end disse 225 mill. kr.

Vi vil derfor med meget stor spænding lytte til den videre debat og forhåbentlig høre fra finansministerens side, at nu har også han overvundet sig selv, således at vi i samdrægtighed kan vedtage det stillede ændringsforslag eller i det mindste høre fra finansministerens side, at han vil overveje sagen på ny, således at vi måske mellem

anden og tredje behandling kan få den rigtige ikrafttrædelsesdag. Den sagligt rigtige ikrafttrædelsesdag er ikke 1. oktober, men det er en dag her omkring lovforslagets vedtagelse. Om den så hedder den 15. maj eller den 1. juni, det kan man selvfølgelig eventuelt diskutere. Det er det sagligt rigtige. Men vil finansministeren ikke lytte, ja, så vil fremskridtspartiet selvfølgelig vedstå, hvad vi har lovet i betænkningen, og støtte forslaget.

Formanden:

Jeg sagde fejlagtigt, at der ikke var stillet ændringsforslag. Det er ikke rigtigt. Der er stillet ét ændringsforslag, og det indgår i forhandlingen.

Svend Jakobsen (S):

Ved førstebehandlingen af lovforslaget om ophævelse af 2½ pct.s afgiften gav jeg på socialdemokratiets vegne udtryk for, at vi ikke afviste at gå ind i drøftelsen omkring ophævelsen af denne lov, men at vi kun ville gå ind i denne drøftelse i sammenhæng med, at der på anden vis blev inddraget dele af de enorme værdistigninger, der sker på jord og fast ejendom.

Vi troede, at vi i februarforliget med regeringen, med venstre, centrum-demokrater og kristeligt folkeparti havde sikret os, at der via skærpelse af kapitalvindingsskatten blev inddraget beløb, der helt eller delvis kunne kompensere for 2½ pct.s afgiftens bortfald. Det viste sig ikke at være tilfældet. Inden arbejdet med og forhandlingerne om kapitalvindingsskatten blev afsluttet, fik finansministeren behov for at skaffe sig et nyt flertal. Finansministeren fik dette behov for et nyt flertal, fordi han ikke ville acceptere, at hans afgiftsforslag blev placeret i den efter vor opfattelse rimelige og sociale sammenhæng, som socialdemokratiet lagde op til. Derfor fik finansministeren brug for — jeg håber, det var uden glæde — at tage 2½ pct.s forslaget med ind i denne nye sammenhæng, nemlig sammenhængen med de nye afgifter og de besparelsesforslag, de nedskæringsforslag, som regeringen har lagt frem.

Det er klart, at denne nye sammenhæng tiltaler os ikke. Tværtimod er det efter vor opfattelse en uhyrlig provokation. Man siger til befolkningen: nu skal I betale mere for

[Svend Jakobsen.]

cigaretterne, I skal betale mere for øllerne, I skal betale mere i biludgifter, men til gengæld fjerner vi en afgift her, som årligt indbringer omkring 550-600 mill. kr. Ja, man siger det oven i købet samtidig med, at man siger: nu skal man til at betale afgift for lægebesøg, og nu skal man til at have det halve i børnetilskud derved, at det gøres til skattepligtig indkomst. Det er altså i denne sammenhæng, finansministeren hellere så forslaget placeret, og derfor ligger det klart, at på dette grundlag ønsker vi ikke at medvirke til lovens ophævelse.

Jeg erkender vel, at denne afgift ikke er nogen løsning på problemet omkring prisstigningerne på jord og fast ejendom, men jeg synes nok, der er et meget stort spring herfra og så til at acceptere, at man fjerner de begrænsede dele, som på nuværende tidspunkt inddrages. Jeg skal derfor meddele, at vi vil stemme imod det foreliggende forslag.

Vi vil også stemme imod det ændringsforslag, der ligger fra det radikale venstres side.

Til sidst skal jeg blot bekræfte det, som hr. Glistrup har fortalt os her fra talerstolen, og det, som han bruger mange, mange ord og meget papir i betænkningen på at fortælle, at man har sprunget fra det ene standpunkt til det andet i denne sag. Det er vel næsten det mest karakteristiske, vi kan sige omkring dette, at sjældent har man set et parti bruge så mange forklaringer og så mange krumspring på at forklare sin ændrede stillingtagen. Det betyder vel, at vi i fremtiden bliver fri for at høre en lang række af de udtryk, som hr. Glistrup og fremskridtspartiet har brugt omkring det, andre er blevet enige om. Vi vil formentlig aldrig mere høre ord som kamelslugerforlig fra hr. Glistrups mund, og så er der da kommet én positiv ting ud af det forlig, som blev indgået efter bededagsferien.

Christophersen (V):

Da venstres ordfører, hr. Jens Foged, er forhindret på grund af sygdom i at deltage i anden behandling af forslaget, skal jeg gøre nogle bemærkninger på venstres vegne. Det er med tilfredshed, vi nu konstaterer, at der er skabt et flertal her i folketinget for ophævelse af 2½ pct.s afgiften, et flertal, som nu erkender, at afgiften virkelig har de ulem-

per, som regeringen fremhævede, da den stillede forslag i januar om afgiftens bortfald.

Der er for det første tale om en afgift, som i højere grad belaster kapitalmarkedet, end den egentlig belaster folks aktuelle forbrugsevne. Det er for det andet — og det er jo i høj grad af den nævnte grund — en afgift, som ikke er anvendelig i en almindelig forbrugsbegrænsende politik.

Jeg vil godt benytte lejligheden til at sige til hr. Svend Jakobsen, som syntes, det kunne være vanskeligt at afskaffe denne afgift på et tidspunkt, hvor man påførte befolkningen andre afgifter, at desværre har 2½ pct.s afgiften jo ikke den virkning, at den begrænser folks forbrugsevne. Vi ved jo, at den måde, afgiftens betaling finansieres på, betyder, at der rejses større lån på kapitalmarkedet. I det omfang afgiften betales af huskøberne — og det er desværre nok tilfældet i de fleste sager — resulterer afgiftens eksistens altså blot i, at de pantebreve, som skal finansiere ejendomshandelen, bliver så meget desto større, og det kan vi oprigtigt talt ikke se noget fornuftigt formål med. Vi kan derfor ikke acceptere, at der nu er tale om, at man ophæver en afgift, som ellers kunne have medvirket til en økonomisk sanering. Det kunne den overhovedet ikke. Ja, man kunne for den sags skyld fjerne afgiften uden at behøve at bekymre sig om den nedgang, der i så fald sker i statens kasseoveskud.

For det tredje er det jo en afgift, som vanskeliggør flytning, og man må vel sige, at netop i øjeblikket, hvor der må lægges megen vægt på, at arbejdskraften kan overføres både geografisk og erhvervsmæssigt, er det en dårlig idé, at vi har en afgiftsform, der lægger en skat på flytning.

For det fjerde har vi jo her i forårets løb oplevet nogle vældige stigninger i kurstabene, både på obligationer og på pantebreve, og afgiften her virker jo også som en afgift på kurstab, for den er jo 2½ pct. af den til enhver tid gældende købesum inklusive kurstabene. Hvis de vokser, ja, så vokser den nominelle købesum, og så vokser afgiften i kroner og øre. Man får altså på den måde også en slags afgift på de kurstab, som opstår i forbindelse med ejendomshandel. Også det er jo en urimelighed, også det mener vi derfor er en stærk begrundelse for, at man fjerner afgiften.

[Christophersen.]

Vi er altså som sagt tilfredse med, at man nu er nået frem til den opfattelse hos et flertal, at den må væk. Vi mener stadig, at finansministerens forslag om, at den bortfalder 1. oktober, er at foretrække. Derfor må vi afvise det ændringsforslag, der er stillet.

Gudme (RV):

Om selve forslaget skal jeg ikke sige meget mere, thi foruden det indlæg, vi alle havde lejlighed til ved første behandling, har mit parti sammen med det konservative folkeparti jo skaffet tinget yderligere anledninger til at drøfte 2½ pct.s afgiften ved et par debatter her i forårets løb. Jeg kan kun gøre som hr. Christophersen og konstatere med tilfredshed, at der nu er, skal vi sige et komfortabelt flertal til stede, således at det lovforslag, der blev fremsat i januar, vil kunne gennemføres i dag og på fredag ved anden og tredje behandling.

Men jeg vil gerne i anledning af den betænkning, der foreligger, have lov til at føje et par ord til. Når man ser i første spalte af denne betænkning, så bemærker man, at tre partier, det konservative folkeparti, centrum-demokraterne og kristeligt folkeparti, har fundet anledning til i en betænkning, der reelt drejer sig om ophævelse af 2½ pct.s afgiften, at betro os alle sammen noget om, at man ikke for øjeblikket har tanker om at fremsætte forslag om, at flere parcelhuse og ejerlejligheder end nu inddrages under kapitalvindingsskatten. Det er jo en helt anden lov. Bemærkningen skyldes jo et pusleri, som disse partier havde med hr. Glistrup i forbindelse med denne betænkningens afgivelse, hvor man skulle sidde og bytte et par kort tværs over bordet, for at man til sidst kunne få kabalen til at gå op. Kun ved, at man gav dette løfte, kunne hr. Glistrup senere hen i betænkningen skrive, at nu kunne han mene noget andet end det, han havde ment tidligere. Det er jo noget, der ikke rigtig kommer os andre ved. Men når man altså har brugt denne betænkning til at skrive, at man ikke for øjeblikket har disse tan-

ker om at fremsætte forslag om at inddrage flere parcelhuse og ejerlejligheder under kapitalvindingsskatten, ja, så vil jeg således foranlediget gerne på det radikale venstres vegne sige, at selv om vi ikke skriver det i denne betænkning, så har vi heller ikke tanker i denne retning.

Hr. Svend Jakobsen anlægger det tonefald, som på det sidste er blevet den socialdemokratiske tale om disse ting, at det er en anstødelig sammenkædning, der nu foregår, idet man ophæver denne afgift, samtidig med at man lægger afgifter på cigaretter, tobak, øl og spiritus. Jeg vil for det første gerne sige: vi andre har ikke noget ansvar for denne sammenkædning. Dette forslag har ligget på folketingets bord siden januar måned, og som jeg før hentydede til, vil hr. Svend Jakobsen vide, at fra mit partis side har der tidligere været udfoldet overordentlig meget initiativ for, at vi længe før end i dag kunne få lejlighed til at stemme om dette forslag. Der er for os ingen sammenhæng imellem cigaretterne og øllet og vinen og spiritussen og de 2½ pct. Den adresse må sendes andetsteds hen i salen. Men jeg vil da gerne føje til — og dér er jeg på linje med det, hr. Christophersen sagde — at ret beset så er der vel mere fornuft i, når det drejer sig om forbrugsbegrænsninger, at lægge afgifter på cigaretter, vin, øl og spiritus, end der er i at lægge det på selve den omstændighed, at folk skal flytte. For det er jo reelt det, denne afgift hele tiden har været udtryk for, denne afgift, som vi har måttet kæmpe med siden oktober 1972. Sammenkædningen må vi som sagt vise fra os: Vi har ikke noget ansvar for den. Og når man fra socialdemokratisk side angriber den, så må vi sige, at denne sammenkædning drejer sig reelt om to helt forskellige ting, som nu blot stilles agitatorisk op, fordi det passer.

Derefter vil jeg gerne sige et par ord om ændringsforslaget — det ændringsforslag, som formanden før var lige ved at overse, og det var egentlig en skam, for ændringsforslaget er næsten det bedste i denne betænkning — det ændringsforslag, som retsforbundet

[Gudme.]

og det radikale venstre fremsætter, og som går ud på, at vi skal have omgående ikrafttrædelse af lovforslaget. Det er rigtigt, som hr. Glistrup før sagde, at datoerne 15. maj eller 1. juni er sådan set lige gode, men i hvert fald ikke den 1. oktober.

Vi har jo i hr. Glistrups ordrige betænkningssudtalelse fået en meget venlig omtale af dette forslag; det er sagligt det eneste rigtige, siger hr. Glistrup, men desværre kan han ikke stemme for det. Ja, det er sagligt det eneste rigtige, for som vi har sagt i vores bemærkninger til dette ændringsforslag, er det jo sådan, at hvad enten man pålægger afgifter eller man ophæver afgifter, så skal man gøre det med omgående virkning. Hvis man pålægger dem, skal man gøre det sådan, at de kommer næsten som en tyv om natten, og hvis man ophæver dem, så skal man heller ikke lade en eller anden lang ventetid gå. For enten oplever man hamstring, eller også oplever man, at folk udskyder deres dispositioner eller laver, skal vi sige forskellige numre med hensyn til deres dispositioner. Den reelle virkning af at vedtage det, som finansministeren — og jo desværre også flertallet — ønsker, nemlig at sætte ikrafttrædelsesdagen til 1. oktober, er ikke, at der kommer 225 mill. kr. i finansministerens kasse, men derimod, at vi praktisk taget ikke ser en slutseddel eller et skøde skrevet fra nu af og til 1. oktober. Mange hviskende mundtlige aftaler og forskellige arrangementer af mere eller mindre tvivlsom karakter vil nok blive indgået, men reelle skøder og slutsedler, der stemples og anmeldes til tinglysning, ser vi ikke mange af. Der vil være en tøven og en venten, til vi kommer til 1. oktober og dagen derefter. Det kan vi ikke være tjent med. Hverken parterne eller den almindelige opfattelse af hæderlighed og retsbevidsthed kan være tjent med, at vi skal opleve alle disse forskellige manipulationer for at undgå at komme til at betale en 2½ pct.s afgift, som man ved bortfalder den 1. oktober.

Derfor må jeg også sige, som hr. Glistrup før gjorde det: finansministeren har da endnu en anledning til at overveje, om det ikke er lige så fornuftigt at sige farvel til de 225 mill. kr., som alligevel ikke er 225 mill. kr., med det samme og i stedet fastsætte ikrafttrædelsesdagen til den 15. maj. Eller

vi kan godt — så har finansministeren da fået en lille luns — sige den 1. juni, for det er sådan en praktisk dag, det er i overmorgen. Det kan vi altså godt nå at ændre her mellem anden og tredje behandling, men da vi skal stemme nu, må vi hellere stemme om det, der står i betænkningen, og derfor vil jeg altså anbefale, at man stemmer for mindretallets ændringsforslag: ikrafttræden 15. maj af ophævelsen af denne afgift.

Juul-Madsen (KF):

Den lov om særlig afgift ved overdragelse af fast ejendom, som i forbindelse med denne behandling og en efterfølgende tredje behandling i denne uge bortfalder, blev vedtaget — vi kan også sige, den blev gennemtruffet — i september måned 1972.

Dengang gav det konservative folkeparti, venstre og de radikale det løfte, at de ville benytte den førstkomende lejlighed til at afskaffe denne afgift, og det er det, der sker nu. Men vi skulle altså igennem først et folketingsvalg og derefter meget, meget langvarige forhandlinger i folketingets skatte- og afgiftsudvalg samt to forlig med hver sit indhold og for så vidt hver sin sammensætning, før vi nåede frem til denne dag.

2½ pct.s afgiften er en urimelig afgift. Den er det, bl. a. fordi den er rent fiskal. Den skal betales uden hensyn til, om der tabes eller der tjenes på salget af den ejendom, der skal betales af. Den skal betales uden hensyn til baggrunden for salget, om det er tjenesteforflytning, om det er overdragelse til børn eller det er andre ting, som i hvert fald burde fritages for en afgiftsbetaling af denne karakter.

Vi ved jo også, som det er sagt, at denne 2½ pct.s afgift, der ofte udgjorde fra 25 til 50 pct. af udbetalingen, er blevet finansieret over pantebrevsmarkedet, og at den i høj grad har været med til at fylde det grå pantebrevsmarked op.

Denne afgift rammer i flæng, og alle, der har fulgt denne sag med interesse, vil vide, at det konservative folkeparti har arbejdet ihærdigt for afskaffelsen af 2½ pct.s afgiften, så ihærdigt, at vi sammen med de radikale har stillet forslag til folketingsbeslutning, da et flertal i skatte- og afgiftsudvalget blokerede betænkningssagens afgivelsen. Formålet var naturligvis at få en betænkning afgivet så hurtigt som muligt. Dernæst har det

[Juul-Madsen.]

konservative folkeparti ved det nyligt afsluttede forlig og de forhandlinger, der var heromkring, medvirket til, at det forlig blev afsluttet på en sådan måde, at vi dermed sikrede, at 2½ pct.s afgiften blev afskaffet, og sikrede det på et sådant grundlag, at der ikke i stedet for skulle ydes nogen form for modydelse, f. eks. den modydelse, som var ønsket af socialdemokratiet, i form af, at der så skulle gennemføres en skærpelse af kapitalvindingsskatten på parcelhuse.

I den forbindelse er det efter vor opfattelse om ikke ligegyldigt så dog sekundært, om 2½ pct.s afgiften afskaffes med det samme, som også vi havde ønsket det, eller den afskaffes til 1. oktober. Det afgørende for det konservative folkeparti i de forhandlinger, som vi altså var med i i sidste omgang, men som de radikale ikke var med i, var at komme en urimelig afgift til livs, således at ejendomshandelen blev lettet på dette område, og komme en afgift til livs på en sådan måde, at der ikke i stedet for blev gennemført en kapitalvindingsskat inden for samme område. Det afgørende for os var at komme af med afgiften og undgå en yderligere skat på parcelhuse.

Det konservative folkeparti har derfor ikke behøvet at give en lang stemmeforklaring i betænkningen, men har kunnet nøjes med at understrege, at vi ønsker, at denne afgift bliver afskaffet, og at vi er glade for, at den bliver afskaffet.

Skulle finansministeren, hvad han jo nok ikke gør, komme på det, som her fra talerstolen er kaldt bedre tanker i retning af at fremskynde datoen den 1. oktober, så vil det ikke møde konservativ modstand.

Børge Johansen (CD):

På samme måde som socialdemokratiets ordfører havde jeg ved første behandling betænkeligheder med hensyn til dette lovforslag, og mine betænkeligheder gik fortrinsvis på provenuets størrelse. Jeg mente, der skulle væsentlige ting til at motivere et provenutab på ½ mia kr.

I den siden forløbne tid har vi i mit parti undersøgt en lang række ejendomssalg og fundet, at de bemærkninger, der i sin tid blev gjort af finansministeren, i alt væsentligt var korrekte. Det er en flytteskat, en skat, der på urimelig måde belaster navnlig yngre

familier, der stifter hjem, og folk, der på grund af erhverv skal flytte til et andet sted i landet. Det er derfor ikke korrekt, når det så ofte er blevet påstået, at ophævelsen af afgiften vil være en favorisering af de velhavende. Det er jo en påstand, der tit er gjort gældende, og nu sammenholdes den altså også med den asociale beslutning, der gik ud på, at man forhøjede en bajer med 10 øre og en flaske brændevin med 5 kr. Det er den slags sammenligninger, som nok gør sig, og som man nok kan tromme folk sammen til protest om, men de betager jo egentlig samtidig én troen på, at menneskene nogen sinde har muligheder for at enes.

Når hr. Svend Jakobsen sagde, at han havde betænkeligheder ved første behandling, men egentlig godt kunne være gået ind for en afskaffelse af afgiften, dog under den forudsætning, at der var blevet tale om en eller anden form for kompensation, kunne jeg da godt lide at spørge hr. Svend Jakobsen, om han selv har nogle ideer i så henseende, og om han tænker på noget i retning af det, som finansministeren har anført i sin fremsættelse vedrørende forslaget om ændring af lov om særlig indkomstskat, afgift på særlig indkomst.

Vi må karakterisere denne afgift, det nu foreslås bortfalder, som skadelig og uretfærdig, og trods megen sympati for de radikales ændringsforslag vil vi nu foretrække at følge finansministeren, men vi har altså ikke spor imod, at finansministeren eventuelt skulle følge de radikales forslag. Vi vil gerne følge ham.

Henning Philipsen (SF):

Venstres ordfører, hr. Christophersen, gav for et øjeblik siden udtryk for sin glæde over, at der er etableret et flertal for afskaffelse af 2½ pct. afgiften. Man må vel så formode, at i glæden er også indbefattet, at det stadig væk skal være bedre at kunne sove sig til en timeløn fremfor at kunne arbejde sig til den på hæderlig vis.

Jeg forstår da også hr. Christophersens glæde, ikke mindst efter store bededagsbegivenhederne, og det kan vel i hvert fald ikke undre nogen, at hr. Christophersen så også glæder sig over flertallets sammensætning, al den stund det jo er således, at hr. Glistrup og hans parti ganske enkelt har naglet finansministeren til at love, at ejerboligen

[Henning Philipson.]

for tiden — med streng under „for tiden“ — i hvert fald ikke skal beskattes. Det må dog vel også være rimeligt at sige til hr. Christophersen, at nu kan han glæde sig over et flertal for denne lovs afskaffelse. Så må jeg måske have lov til at glæde hr. Christophersen og andre med at anvende den terminologi, man anvendte i det forrige folketing, nemlig at får vi et flertal for at lave noget andet, der er lige så godt eller bedre, så skal man i hvert fald ikke være i tvivl om, at vi gør det. Jeg synes, det skal siges, så det ikke kan misforstås.

Jeg vil ikke gentage de bemærkninger, som hr. Svend Jakobsen gjorde; jeg synes, de fleste af dem ramte i plet. Må jeg tage mit udgangspunkt for det, jeg vil sige, i den mindretalsudtalelse, som socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget har formuleret, hvori vi udtrykker vor „dybe forundring over, at man i den økonomiske sammenhæng,“ — og det er jo heri, det skal ses — „hvor man pålægger befolkningen store byrder, kan tillade sig at afskaffe denne afgift, som lægger en dæmper på inflationen og indbringer et provenu på over 500.000.000 kr. om året. . .“. Der skal man jo erindre sig, at det ikke alene er et spørgsmål om at se det i forhold til afgifter på sprit og på cigaretter, men så sandelig også et spørgsmål om, hvor man nu skal hente disse penge. Og denne byrde på godt 1/2 mia kr. skal nu bæres af arbejdsindkomsterne, samtidig med at der fortsat indkasseres store arbejdsfrie indkomster, og samtidig med at man yder arbejdsgivertilskud.

Jeg mener også, at forslaget skal ses i lyset af regeringens forslag på boligområdet. Forslaget skal også ses i lyset af det forslag om enorme forhøjelser for lejerne i det ældre almennyttige byggeri. Det kan ikke med rimelighed forlanges, at man skiller den ene del af boligområdet ud, og at man øger subsidieringen, således som regeringen foreslår både her og i de tidligere afgiftsforslag, som er fremsat, for den ene del af boligområdet, mens man skærper kravene til den anden del af boligområdet, nemlig lejerne, uanset om de bor i privat eller almennyttigt byggeri.

I sine bemærkninger til lovforslaget har finansministeren sagt, at 2 1/2 pct. afgiften virker fordyrende på ejendommene, på par-

celhusene. Det kunne være rimeligt at spørge finansministeren og andre, om man, hvis denne 2 1/2 pct. afgift nu fjernes, så har nogen som helst garanti for, at husene vil falde tilsvarende i pris. Jeg skulle kende ejendomshandlere og ejendomsmæglere særdeles dårligt, hvis det var således, at ejendommene ville falde i pris. Og hvis det var således, at de ville falde i pris, så betyder det jo ganske enkelt én ting, nemlig dette, at så burde man også, mens man har afgiften, gøre opmærksom på, at 2 1/2 pct. afgiften ikke har noget som helst med husets pris at gøre.

Vi stemmer imod dette lovforslag, og vi stemmer ligeledes imod det ændringsforslag, som er fremsat af det radikale venstre og retsforbundet. Vi har yderligere den opfattelse, at hvad angår hele dette forslag, så må man vel nok sige, at det er vel her — hvis jeg må tillade mig at bruge den bemærkning — socialdemokratiet er blevet snydt i forhold til februarforliget. Jeg må måske have lov til at give socialdemokratiet et godt råd, og det er, at hvis man gerne vil have et godt råd om, hvor besværligt det kan være at have en forligspartner, som ikke altid forstår indholdet af det forlig, man indgår, så er man velkommen til at komme til os og få et godt råd i så henseende. Det vil jeg godt lige føje til. Jeg mener, at socialdemokratiet er blevet snydt i forbindelse med februarforliget, idet det jo var her, regeringen havde lovet at skærpe kapitalvindingskatten, det vil sige inklusive parcelhusene, til gengæld for at 2 1/2 pct. afgiften blev ophævet. Men så er det jo altså gået således, at finansministeren har fået forkastet sin skærpelse i venstres folketingsgruppe. Vi har sagt, og vi vil godt gentage det, at vi synes, socialdemokratiet skulle tage konsekvensen og erklære, at man står frit over for forliget, at man ikke vil have noget med hverken dets væsen eller dets gerninger at gøre og som en konsekvens af den måde, man er blevet behandlet på, i stedet stemme for vort forslag om ophævelse af tvangsopsparingen og arbejdsgivertilskuddet. Det ville vi have gjort, hvis vi havde været i den samme situation, som socialdemokratiet er i her.

Som sagt stemmer vi imod lovforslaget, og vi stemmer også imod ændringsforslaget.

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg skal da først beklage, at man fra socialdemokratiets side ikke ønsker helt at følge det forlig, som man har indgået, i alt fald harcelerer man over, at man nu vil ophæve 2½ pct. afgiften, som var en del af forliget. Når man så knytter dette sammen med de foranstaltninger, vi i den senere tid har foretaget, så synes jeg, det er en mærkværdig sammenblanding.

Jeg skal indrømme, at vi har prøvet på at forhindre, at lovforslaget kom for i salen, af hensyn til kapitalvindingsskatten. Det har socialdemokratiet også, men jeg tror nok, intentionerne har været forskellige med hensyn til dette. Jeg indrømmer gerne, at vi har været enige om at forhindre, at det kom for her i salen, men da socialdemokratiet gik i baglås, har vi i det nye forlig ønsket at være med til at få det frem her i salen, så vi kunne komme videre i lovgivningsarbejdet og med hensyn til de foranstaltninger, som er nødvendige for at sanere dansk økonomi.

Vi har altid sagt, at 2½ pct. afgiften er et stavnsbånd, som lægges på folk, og man må da sige, at det undertiden bremser egnsudviklingen, at folk skal betale denne afgift, når de skal flytte fra en egn til en anden. Det er da ganske urimeligt, at man vil forlange, at vi skal udflytte statsinstitutioner og så sige til folk: ja tak, vi vil gerne have 2½ pct. af jeres hushandel. Det er da ganske urimeligt. Det er et stavnsbånd, og derfor har vi fra første færd ønsket loven ophævet, men vi ønskede den ikke ophævet, hvis det var sådan, at man skulle komme fra asken og i ilden ved, at man ad kapitalvindingsvejen ville inddrage endnu mere fra husejeren, end 2½ pct. afgiften giver.

Med hensyn til det ændringsforslag, som er stillet, må vi fra kristeligt folkeparti sige, at vi afviser dette ændringsforslag. Vi anser den 1. oktober for en rimelig dato at ophæve denne afgift på.

Henning Philipsen var lidt betænkelig ved det nye forlig og ved sammensætningen. Jeg synes jo nok, at hr. Henning Philipsen ved andre lejligheder ikke har været så bange for at udnytte det flertal, som kunne komme også fra fremskridtspartiet. Hvorfor skulle vi andre så være så bange for at udnytte det flertal, der kunne fremkomme? Jeg synes, det er en ganske urimelig betragt-

ning med hensyn til at få et flertal i denne sal. De er ligeligt valgt alle sammen.

Med hensyn til dette, at vi har indgået et forlig om, at lejerne i den ældre boligmasse nu skal til at betale for dette og parcelhusejerne skal slippe, vil jeg sige: ja men det står ingen steder, og det er ikke fastslået nogen steder i nogen som helst overenskomst imellem nogen parter. Vi har ønsket i vores boligdebat at tage hele dette problem op i sammenhæng. Skal man hæve lejen i den ældre boligmasse, hvad jeg ikke har spor imod, så må man selvfølgelig også på parcelhusområdet betale sin del af udgiften. Der bliver en sammenhæng mellem de to dele. Derfor synes jeg, det er urimeligt at fremkomme med de påstande, at vi ville være med til at lægge byrder på folk, der er lejere, og lette dem for ejere. Det er, synes jeg, en urimelig påstand at komme med i denne sammenhæng.

Men lad mig slutte her og sige, at nu kom forslaget endelig i salen, og vi ønsker selvfølgelig at støtte dette forslag om ophævelse af 2½ pct. afgiften, endda af fuldt hjerte.

Kaj Hansen (DKP):

Da 2½ pct. afgiften blev skabt, troede forslagsstillerne vel på, at det ville virke dæmpende på inflationen. Men nu, hvor vi kan konstatere værdistigninger på jord og faste ejendomme på ca. 5 mia kr. pr. måned, er der vel ikke nogen, der tror på, at denne 2½ pct. afgift virker inflationsdæmpende. Sandheden er jo, at vi har alle tiders største inflation og jordspekulation. Derfor er 2½ pct. afgiften ikke inflationbekæmpende, men nu er spørgsmålet, da den indbringer et provenu på ca. 500 mill. kr., hvem der så skal betale dem. Vi har fremsat et forslag om tinglysning af kapitalværdistigninger på jord og faste ejendomme som en offentlig prioritet. Herved ville værdistigningerne blive indefrosset. Det betyder, at det meget omtalte overforbrug vil blive umuliggjort, og dermed vil de egentlige kilder til underkuddet på betalingsbalancen være stoppet.

For parcelhusejerne betyder vort forslag jo kun, at papirværdistigningerne fortsætter med at være papirpenge. De kan ikke friste, og selv om de gør det, vil disse papirpenge alligevel ikke kunne belånes og realiseres, og en indefrysning af værdistigningerne vil til-

[Kaj Hansen.]

lade parcelhusejerne fortsat at disponere over hele deres egenkapital og bevare deres nuværende likviditet. Det er nemlig først ved ejerskifte, der løber renter på, og så vil handelsprisen naturligvis rette sig efter de forpligtelser, som er tinglyst på huset. Det ville virkelig bekæmpe inflationen, og en sådan lovs gennemførelse ville betyde, at vi ville se meget mildt på at ophæve 2½ pct. afgiften.

Men vort forslag blev jo pure afvist af finansministeren, som sagde, at dette jo var et indgreb i ejendomsretten. Ja men det vil altså betyde, at man om hvert virkelig effektivt forslag, der griber ind i inflationen, siger, at det er et indgreb i privatejendomsretten, og dermed erklærer man jo, at man ikke vil bekæmpe inflationen.

Som jeg sagde ved første behandling, så er 2½ pct. afgiften nu indgået i prisniveauet, og vi føler os ikke overbevist om, at en ophævelse betyder, at priserne så falder tilsvarende. 2½ pct. afgiften har jo også spillet en mærkelig rolle under de forskellige forligsforhandlinger, der har været, og resultatet af dem her i folketinget. Først var 2½ pct. afgiften med i forliget mellem venstre og socialdemokratiet, altså det firkantede forlig, og nu optræder 2½ pct. afgiften så i et nyt forlig, det sorte forlig. Det sorte kabinet kan faktisk tage æren af, at det nu er kommet til at optræde her, og det er jo helt urigtigt, når hr. Gudme siger, at 2½ pct. afgiften ikke skal ses i nogen anden økonomisk sammenhæng. Selvfølgelig skal den da det. Det provenu på 500 mill. kr., der mistes, hvor skal det tages fra? Vi ved jo, at der er andre, der har nævnt de store afgifter, der lige er vedtaget i folketinget, og som befolkningen bliver plaget med, men regeringen har jo også en lang liste over nedskæringer, der skal gennemføres. Det er jo nedskæringer, som skærer dybt i kødet på de sociale udgifter; det er beskatning af børnetilskud, delvis bortfald og mange andre ting.

Det er da klart, at det hele skal ses i en økonomisk sammenhæng, og derfor kan vi under ingen omstændigheder medvirke til lovens ophævelse her på det politiske grundlag, vi i dag har i folketinget. Jeg vil sige det på den måde, at det sorte forlig vil vi holde os langt fra; vi vil ikke engang røre ved det med en ildtang. Derfor kan jeg sige,

at vi vil stemme imod ophævelse af loven, og vi vil også stemme imod ændringsforslaget.

Poul Westergaard (DR):

Et mindreal i udvalget, socialdemokratiet og socialistisk folkeparti, udtrykker i betænkningen forundring over — og hr. Henning Philipsen gjorde det samme heroppefra for lidt siden — at man „kan tillade sig at afskaffe denne afgift, som . . .“ — siger man — „ . . . lægger en dæmper på inflationen og indbringer et provenu på over 500.000.000 kr. om året, hvilken byrde nu skal bæres af arbejdsindkomsterne, samtidig med at der fortsat indkasseres store arbejdsfri kapitalgevinster.“

Jeg forstår ikke denne forundring, og jeg forstår ikke denne argumentation. Hvorfra ved socialdemokratiet og socialistisk folkeparti, at 2½ pct. afgiften lægger nogen som helst dæmper på inflationen? Det fremgår i hvert fald ikke af statistikken over ejendomsprisudviklingen, og det mest sandsynlige er efter min opfattelse, at en sådan afgift i omsætningsleddet, på samme måde som f. eks. moms, må føre til prisforhøjelser. Fødevarer og andre varer, som man har belagt med moms, stiger med afgiften, og det tror jeg også ejendomspriserne gør. Dermed stimulerer den i stedet for at dæmpe inflationen, og den øger presset på lånemarkedet. Det er altså en skadelig afgift.

Der er heller ikke ført dokumentation for, at udgiften beskærer de såkaldte kapitalgevinster. Hvis mit første ræsonnement er rigtigt, så gør den det i hvert fald ikke. 2½ pct. afgiften beregnes jo helt uafhængigt af, om der er gevinst, eller om der er tab ved en ejendomshandel. Den er en regulær flytteskat, som urimeligvis må betales af arbejdsindkomsterne hos dem, der må flytte og købe ny ejendom. Det er altså ikke rigtigt, som mindretallet siger, at nu skal arbejdsindkomsterne som helhed bære noget, de ikke har måttet bære før. Man rammer med 2½ pct. afgiften arbejdsindkomsterne hos dem, der har måttet udsættes for en forflytelse, og det vil sige, at man rammer arbejdsindkomsterne helt i flæng.

Sammen med de radikale har retsforbundet jo stillet ændringsforslag om omgående ophævelse af afgiften. Det synes jeg, ligesom andre, at der er særdeles vægtige, saglige

[Poul Westergaard.]

grunde for, og derfor kan jeg anbefale at stemme for dette ændringsforslag.

Mens der altså ikke mangler gode argumenter for dette ændringsforslag, har jeg indtil nu ikke hørt reelle argumenter imod ændringsforslaget, og det synes jeg at de, der bekendtgør, at de er imod ændringsforslaget, skylder at give os, for hvis et betydeligt flertal i dette ting i øvrigt er enig om, at afgiften er urimelig og skal ophæves, så vil den jo også være urimelig indtil 1. oktober. Finansministerens forventede provenutab ved omgående afskaffelse i stedet for den 1. oktober må hvile på et meget spinkelt grundlag, og det kan ikke være en gyldig grund til at udskyde ophævelsen indtil 1. oktober. Jeg håber derfor, at finansministeren enten vil vise sig imødekommende også på dette punkt eller også give os nogle forståelige argumenter for finansministerens standpunkt.

Jeg anbefaler altså at stemme for de radikales og retsforbundets ændringsforslag, og vi vil også ved tredje behandling stemme for ophævelsen af afgiften.

Birgit Busk (U):

Jeg har hele tiden været modstader af, at 2½ pct. afgiften på ejendomshandel overhovedet er blevet indført. Det drejer sig i sin yderste konsekvens om nok et indgreb i den private ejendomsret, andet kan jeg ikke få det til. Alle, som har betalt afgiften, burde efter min mening have pengene refunderet. Hvorfor skal afgiften først afskaffes 1. oktober, når den aldrig skulle have været indført? Jeg vil i første omgang stemme for de radikales og retsforbundets ændringsforslag. Går det ikke igennem, og det gør det vel næppe, må jeg selvfølgelig stemme for det næstbedste, nemlig ophævelse pr. 1. oktober 1974.

Lindholt (FP):

Ingen i dette land vil lade noget skøde eller nogen slutseddelt stemple eller tinglyse før efter den 1. oktober 1974. Der vil selvfølgelig blive truffet utallige arrangementer til undgåelse af at betale en afgift, som alle er klar over falder væk fra den 1. oktober.

Der er fremført mange argumenter for, at denne afgift skal bortfalde med det samme. Jeg vil gerne lægge yderligere en pind på det

bål, som skulle kunne få den til at forsvinde allerede fra 1. juni, og det er den omstændighed, at der under normale forhold foretages ca. 50.000 ejendomsoverdragelser i perioden indtil 1. oktober. Det vil altså sige, at der sker 50.000 stempelovsovertrædelser eller overtrædelser af den lovgivning, som vedrører 2½ pct. afgiften. Det vil atter sige, at man faktisk kriminaliserer 50.000 overdragelser i dette land på grund af politisk halsstarrighed. Andet kan jeg ikke få ud af det.

Alle er enige om, at afgiften bør bortfalde. Alle er helt enige om, at den skulle bortfalde med det samme, men alligevel vil man ikke være med til det. Det vil altså sige, at det danske folketing sidder og vedtager en lov, der vil medføre, at 50.000 købere, 50.000 sælgere, 50.000 advokater, 50.000 ejendomsmæglere simpelt hen vil overtræde stempel-lovgivningen, og derved vil i alt 200.000 mennesker blive kriminaliseret i dette land, alt sammen på grund af politisk halsstarrighed.

Kirsten Jakobsen (FP):

Jeg er ganske enig i hr. Lindholts argumentation for, at finansministeren skulle besinde sig og ophæve afgiften med det samme. Jeg er derimod ikke enig i, at 50.000 advokater og ejendomsmæglere vil blive opfordret til at overtræde loven. Nok vil de blive opfordret, men jeg er ganske overbevist om, at ingen sagligt vil medvirke til det. Det hjælper dog ikke på, at det er ganske usagligt, at finansministeren i denne her sag lader stædigheden stå før det realistiske og det rimelige.

Finansministeren (Anders Andersen):

Må jeg først sige, at jeg selvfølgelig er noget beæret over, at jeg blev udnævnt til ekspert af hr. Glistrup. Jeg føler mig ikke som ekspert på dette område, men har måske en vis sund vurdering af, hvordan udviklingen vil forme sig, hvis vi venter indtil 1. oktober med at ophæve loven. Jeg tror, det var hr. Poul Westergaard, der sagde, at han håbede, jeg også på dette punkt ville være imødekommende. Det kunne jo altså tyde på, at jeg på andre punkter havde været imødekommende, det skal jeg lade ligge. Men til dem, der har talt om stædighed, vil jeg gerne sige: ja, man kan måske sige, at det er

[Finansministeren.]

en slags stædighed, men da jeg i sin tid på regeringens vegne udarbejdede finanslovforslaget, indgik i finanslovforslaget et provenu beregnet efter, hvad 2½ pct. afgiften ville indbringe frem til 1. oktober. Jeg finder ingen anledning til, det vil jeg gerne sige, med ansvar for finansloven, med ansvar for hele den økonomiske udvikling, at medvirke til en afsvækning af den finanslov, som er vedtaget i det høje folketing. Det er altså i og for sig ikke stædighed, men det er, fordi jeg føler, at det er både rimeligt og rigtigt at fastholde, at det provenu, der var afsat, indarbejdet i finansloven, også bibeholdes.

Til de ordførere, der har været inde på den betragtning, at man lige så godt kan ophæve afgiften med det samme, for der kommer såmænd ikke meget provenu ind fra nu af og frem til 1. oktober, bliver jeg altså nødt til at sige, hvad også fremgår af det svar, der er givet udvalget, at det jo ikke har påvirket provenuet indtil dette øjeblik, at der lå et lovforslag om, at afgiften ville blive ophævet. Det er gået normalt. Derfor har jeg også en vis forventning om, at det ikke vil påvirke provenuet væsentligt, heller ikke i løbet af sommeren, selv om det vedtages, at afgiften ophæves 1. oktober. Jeg må altså tilbagevise den påstand, at det vil få en afgørende indflydelse på provenuudviklingen også i de kommende måneder.

Jeg må altså, selv om jeg gerne ville være imødekommende, fastholde, at det er saglig rigtigt ud fra flere hensyn. Jeg var inde på nogle af hensynene under lovens første behandling, det skal jeg såmænd ikke gentage her, men jeg tror alligevel, det vil være rigtigt at svare, når jeg bliver spurgt om, hvorvidt jeg tror, at husene vil falde i pris, at det i hvert fald er min opfattelse, at det vil virke i positiv retning med hensyn til udviklingen i prisniveauet på faste værdier her i landet, altså i den rigtige retning. Det tror jeg ikke det vil være nemt at argumentere imod, det har vi også fra tidligere tid haft visse erfaringer for. Jeg tror altså, det vil medføre en vis nedgang i ejendomspriserne, eller skal vi sige en mindre stigning, hvis de fortsat vil udfolde den samme stigningstakt, som det hidtil har været tilfældet.

Hr. Svend Jakobsen var skuffet over, at

jeg ikke ville inddrage andre værdistigninger til kompensation for ophævelsen af 2½ pct. afgiften. Jeg vil gerne understrege, for at der ikke skal være nogen som helst tvivl om, hvad der lå i de aftaler, der blev truffet i sin tid — det ved hr. Svend Jakobsen udmærket, han deltog selv i forhandlingerne — at det hele tiden blev understreget, at regeringen agtede at gennemføre ophævelsen af 2½ pct. afgiften uden hensyn til, hvad der i øvrigt ville ske. Vi ville arbejde for at få et flertal derfor. Det indgik ikke som et led i aftalen, at hvis det ene eller det andet ikke kom, så kunne den ikke ophæves. Det, jeg tilbød, og det jeg har fremsat forslag om, var, at jeg gerne i forbindelse med ophævelsen af 2½ pct. afgiften ville gennemføre en skærpeelse af det, jeg betragter som de virkelige kapitalgevinster, og det er det, der ligger i forslaget om kapitalvindingsskatten, hvor procenten på de virkelige kapitalgevinster er sat op fra 65 til 75. Dermed havde jeg i og for sig håbet, at det havde givet socialdemokratiet så stort et spillerum, at de kunne have overvundet sig til at stemme for ophævelsen af 2½ pct. afgiften. Det blev også dengang fra min side under forhandlingerne understreget, at jeg agter at lette vilkårene for det, jeg kaldte den normale pristigning.

Jeg ønsker at sige det her, for der skal ikke hersker tvivl om, at jeg for mit vedkommende har opfyldt de aftaler, der dengang blev gennemført, og jeg vil gerne understrege, at jeg også ved enhver anden aftale, der træffes, enten det er med det ene eller det andet af folketingets partier, agter at opfylde aftalen. Om man har stillet større forventninger i en folketingsgruppe, end det kunne bære, kan jeg naturligvis ikke have noget ansvar for. Jeg kan kun have ansvar for, hvad der blev aftalt imellem regeringens forhandlere og de politiske partiers forhandlere på det tidspunkt, hvor aftalen blev indgået.

Jeg håber, at man vil tage denne mistænkeliggørelse om, at aftalerne ikke er opfyldt, af dagsordenen. Nu er det nok hr. Henning Philipsen, der mest kørte på denne mistænkeliggørelse her i dag. Det var måske ikke så meget for at genere mig, som det var for at genere socialdemokratiet, det skal jeg ikke kunne sige noget om, men uden hensyn til, om der var det ene eller det andet formål

[Finansministeren.]

med det, så synes jeg ikke, det er særlig logisk ikke særlig hensigtsmæssigt, at forsøge at stille ting op, der ikke er reelle.

Det har allerede været nævnt, og derfor bliver det sådan set en gentagelse, at når man taler om forligspartier på den ene eller på den anden måde, så skulle det vel nødvendigvis være sådan her i folketinget, at hver gang der stemmes lidt forskelligt efter forholdene og lidt på tværs af, hvad nogle interesser gik ud på, så betragtes det som nye forlig, der nu er indgået. Jeg kunne jo i den forbindelse, og jeg har mindet om det, ikke lade være med at tænke på, at da vi ønskede en forbedring af investeringsfondsmulighederne, da var det et andet spektrum — jeg ved ikke, hvilken farve det spektrum havde — her i folketinget, der stemte regeringens forslag ned. Om man skal tale om røde kabinetter, grønne kabinetter eller sorte kabinetter, er for mig underordnet, jeg kan kun understrege, at det er regeringens opfattelse, at de lovforslag, som vi fremsætter, ønsker vi at skaffe et flertal for, og vi ønsker at skaffe så bredt et flertal som muligt, men når der er flertal for regeringens lovforslag, kan ingen i hvert fald bebrejde regeringen, at disse lovforslag så bliver gennemført. Der er jo ingen sammenhæng imellem lovforslaget om ophævelse af 2½ pct. afgiften og alle de andre ting, som dels har været inde i debatten i de sidste uger, dels kommer ind i debatten i de kommende måneder. Forslaget om 2½ pct. afgiften var fremsat på et langt tidligere tidspunkt og under andre forudsætninger. Derfor er det også forkert, når man drager denne sammenligning frem, og jeg vil gerne henvise til, hvad hr. Christophersen sagde om disse ting. Jeg synes, det fuldt ud dækker på dette område, og skal derfor heller ikke gentage det.

Jeg må altså afvise det ændringsforslag, der er stillet af de radikale og retsforbundet, men er i øvrigt tilfreds med, at der nu er et flertal for, at denne efter min opfattelse

urimelige afgift bliver ophævet, en afgift, som det jo er sagt først og fremmest hviler på dem, der er tvunget til at skifte bolig eller erhverv, eller på erhvervsejendomme. Det er en uhensigtsmæssig afgift, og derfor hilser jeg med tilfredshed, at den kan falde væk.

Svend Jakobsen (S):

Jeg må sige, det er med stor overraskelse, jeg hørte hr. Arne Bjerregaard sige heroppe, at socialdemokratiet ikke ville opfylde firepartiforliget fra februar måned. Jeg ved ikke, på hvilken baggrund disse bemærkninger kommer fra hr. Arne Bjerregaard. Vi har til dato levet op til de ting, som har stået i forliget. Vi har ønsket, at alle partier i dette forlig på tilsvarende vis ville leve op til det.

Så skal jeg til hr. Børge Johansen sige, at vor holdning til kapitalvindingsskatten kom til udtryk igennem vor ordførers, hr. Grünbaums, tale ved første behandling. Han pegede her på nogle af de ting, som vi synes er dårlige i ministerens forslag. Han pegede på muligheden af at ændre på 30 pct.s tillægget, pegede på, at det årlige 9 pct.s tillæg endda efter rentes rente-metoden giver nogle helt urimelige fordele, og derfor ligger vor stilling her klar.

Vor stilling til de ændringsforslag, der er stillet, vil, kan jeg sige til hr. Henning Philipsen, komme til udtryk, når vi får forslaget til anden behandling, og jeg kan sige, at det samme gælder de andre ting, hr. Henning Philipsen forsøgte at drage ind omkring bunden opsparring, omkostningsdæmpende ydelse osv., det skal vi give udtryk for, når vi får det til behandling.

I dag har vi forslaget om ophævelse af 2½ pct.s afgiften til behandling, og her må jeg sige til finansministeren, at det er korrekt — vi deltog begge i disse forhandlinger, og finansministeren kendte vort synspunkt, kendte vort ønske allerede fra første behandling, kendte det under forhandlingerne — det er korrekt, at vi ønskede, at der helt el-

[Svend Jakobsen.]

ler delvis kom et provenu frem, som kunne kompensere ophævelsen af 2½ pct.-afgiften.

Socialdemokratiet har selvfølgelig klart ingen interesse i at have disse linjer stående i en forligsaftale, hvis der ikke ligger et reelt indhold i dem, men kun kan ligge det eller af finansministeren kan lægges det, at man alene på nogle helt exceptionelle stigninger får en forhøjelse af skatten fra 65 til 75 pct., medens man til gengæld i kraft af det forslag, man lægger frem, praktisk talt fjerner lovens virkning. Hvis det var det, der skulle være ideen i at inddrage dette punkt i firepartiforliget, så er det klart, det lå uden for socialdemokratiets interesse.

Derfor er det efter vor opfattelse ikke i overensstemmelse med forliget, at man ophæver 2½ pct.-afgiften på et tidspunkt, hvor der ikke er skabt afklaring af indholdet af den kapitalvindingsskat, som der ligger et forslag fremme om. Jeg erkender, at der er en skærpelse, men til gengæld ligger skærpelsen på nogle ganske, ganske få undtagelser, medens man i det store og hele fjerner lovens virkning, og vi har jo også i de drøftelser, vi har haft omkring provenuet fra dette forslag, måttet vurdere, at der, som forslaget ligger, vil komme et væsentligt mindre provenu i de kommende år end ved blot en videreførelse af den lov, som i øjeblikket er gældende.

Henning Philipsen (SF):

En enkelt bemærkning til retsforbundets ordfører, hr. Poul Westergaard. Hr. Poul Westergaard sagde, at han ikke forstår argumentationen i vor mindretalsudtalelse i betænkningen, og jeg skal da slet ikke mod-sige hr. Poul Westergaard, når han siger, han ikke forstår den, for det er nemlig det, han ikke gør. Men skylden ligger ikke hos os, der har skrevet den, hvis hr. Poul Westergaard ikke forstår den, for han anfører som begrundelse for, at han ikke forstår den — og siger det med skråsikkerhed — at 2½ pct.-afgiften nødvendigvis fører til prisforhøjelse.

Hr. Poul Westergaard må dog i hvert fald vide, at der herhjemme er et frit marked, endnu da, og det betyder jo, at det er tilbud og efterspørgsel, der afgør, om der sker prisforhøjelser. Og prisforhøjelser som følge af

2½ pct.-afgiften hænger da i allerhøjeste grad sammen med, om der er tale om købers eller om sælgers marked, og det synes jeg ikke er uvæsentligt.

Hr. Lindholt har jo for kort tid siden her fra talerstolen dokumenteret, at der sker ca. 50.000 hushandler om året herhjemme, og så synes jeg nok, det er lovlig flot, når hr. Poul Westergaard tager til indtægt, at for samtlige 50.000 hushandlers vedkommende skulle der være tale om forflyttelser af tjenestemænd o. lign. Hr. Poul Westergaard burde dog vide — og jeg tror også, han gør det — at således ser det aldeles ikke ud.

Man skal lige erindre sig ejendomsmæglerens organisations bemærkninger ved nytårstid for godt et år siden, hvor de netop gjorde opmærksom på, at denne 2½ pct.-afgift havde haft den rigtige virkning. Hertil kommer ikke mindst, at nu fremsætter ejendomsmæglerens organisationsfolk også disse bemærkninger i dagbladene om, at man ikke skal vente, at priserne på huse falder, fordi man nu fjerner 2½ pct.-afgiften — hvis man gør det — for hvad betyder det? Ja, det betyder den ene ting, at i stedet for at staten nu har et provenu på godt en halv milliard kroner, går de alle andre steder hen. Og så kan man nok så meget hævde, at det ikke er inflationsdæmpende, men den inflationsdæmpende virkning har det dog, at de ikke går ud til forbrug andre steder.

Arne Bjerregaard (KrF):

Må jeg først sige til hr. Lindholt, at man bliver immervæk forbavset. Nu regnede man sådan set med, at når vi snakkede om et forlig, så var et forlig indgået, og at det i alt fald i denne forligsskitse indgik, at det var 1. oktober, vi regnede med — og så kommer man herop og siger, at vi andre har en umanerlig stædighed, når vi ikke vil ophæve den straks.

Lad mig så gå videre til hr. Svend Jakobsen, som sagde, at jeg havde sagt, at socialdemokratiet ikke ville opfylde forliget fra februar. Det mener jeg ikke jeg sagde. Jeg sagde, at nu blandede man tingene sammen, og at nu ønskede man at udsætte dette ved at blande det sammen med de foranstaltninger, som vi i øjeblikket må foretage for at sanere dansk økonomi, og det finder jeg aldeles bemærkelsesværdigt. Det var et forlig,

[Arne Bjerregaard.]

der engang var indgået, og nu kommer altså et af forslagene herved i salen, og så vil man blande det sammen med noget andet. Det synes jeg ikke er rimeligt. Man kan blande det sammen med kapitalvindingsskatten, det finder jeg rimeligt, for det hører ind under samme forligsskitse.

Når hr. Svend Jakobsen siger, at det fremsatte forslag om kapitalvindingsskatten slet ikke rammer, så kan jeg garantere for, at kapitalvindingsskatten i alt fald i visse egne af landet stadig vil ramme særdeles hårdt, og det gælder i alt fald i et område oppe hos os i Nordjylland, hvor 1965-vurderingen var usandsynlig lav, det indrømmer jeg, men det rammer dem stadig væk hårdt, og man kan da ikke fortænke mig i, at jeg prøver på at lempe beskattningen i alt fald noget i de egne, jeg repræsenterer. Jeg mener, vi skal nå frem til en rimelig kapitalvindingsskat, men den skal ikke ramme hårdere visse steder end andre steder, og det var derfor, jeg ønskede, at 2½ pct.-afgiften ikke skulle til behandling, før vi havde det andet afgjort.

Men når jeg nu føler, at det ikke er muligt at få taget de hensyn ud over det, der ligger i forslaget, til vort område, er jeg nødt til at sige, at så må jeg tage det næstbedste, og det er det, jeg gør i denne situation; jeg har hele tiden sagt, at vi var imod 2½ pct.-afgiften, og den ønskede vi ophævet, og vi kunne ikke nå videre med hensyn til kapitalvindingsskattens lempelse for disse specielle områder, som bl. a. jeg tilhører.

De ændringer af kapitalvindingsskatten, som man altså foreslår fra visse sider, og som sådan set helt ville eliminere kapitalvindingsskattens virkninger, kan vi jo stadig væk diskutere. Jeg mener, hr. Svend Jakobsen, at der vel stadig væk er mulighed for en vis imødekommenhed på dette område: hvis socialdemokratiet ikke ønsker at bide sig fast i, at de er blevet forbigået med hensyn til 2½ pct.-afgiften, men ser i øjnene, at her bliver en del af forliget gennemført, så må vi her især på de sidste områder prøve at få det, vi føler er det bedst mulige, ud af forslaget.

Poul Westergaard (DR):

Jeg ved ikke, hvorfra hr. Henning Philip- sen har fået den lærdom, at fordi en vare

omsættes i et frit marked, hvor udbud og efterspørgsel bestemmer prisen, kan man lægge en omsætningsafgift på uden dermed at forøge prisen. Samme vurdering mener jeg ikke at SF har anlagt, når det gælder den almindelige omsætningsafgift på varer i dette land, heldigvis da, og jeg kan ikke se andet, end at den prismæssige virkning her må være den samme, når det drejer sig om fast ejendom, som man belægger med afgifter i omsætningsleddet.

Der er heller ikke i statistikken — det sagde jeg før — noget grundlag for at tro, at denne afgift ikke har medvirket til at forøge priserne; det synes jeg alt tyder på at den har.

Jeg er da enig med SF i, at det vil være meget ønskeligt, om vi kan finde en afgiftsform, der kan dæmpe prisudviklingen på ejendomsmarkedet, men så skal vi jo finde en afgift, der lægges på de løbende værdistigninger, uanset om der handles eller ej; så opnår vi nemlig i det frie marked at fremme udbudet af jord til imødekommelse af efterspørgslen, og det vil have en prisdæmpende virkning. Men det er jo noget helt, helt andet end det, vi her taler om.

Endelig: jeg har naturligvis ikke påstået, at dette alene drejer sig om tjenestemandsflytninger. Jeg ved ikke, hvor hr. Henning Philipsen har fået den opfattelse fra.

Birgit Busk (U):

Jeg forstår finansministeren sådan, at der i indeværende finansår ikke er råd til, at der blive rådet bod på en oplagt urimelighed før den 1. oktober. Jeg er da lige ved at tro, at de mennesker, som har betalt afgiften, ikke vil have spor imod at få pengene retur i et af de følgende finansår.

Finansministeren (*Anders Andersen*):

Jeg var i og for sig glad ved, at hr. Svend Jakobsen erkendte, at forliget var overholdt og problemstillingen nok er en lidt forskellig vurdering af, hvad man havde skabt af forventninger med hensyn til kapitalvindingsskatten. Der har aldrig fra min side — det vil jeg gerne understrege — været stillet i udsigt at kunne opfylde socialdemokratiets forventninger. Jeg har klart gjort rede for, hvad jeg agtede at gøre i forbindelse med kapitalvindingsskatten. Nu skal vi jo ikke drøfte kapitalvindingsskat i dag; jeg havde

[Finansministeren.]

nok nogle bemærkninger til de udtalelser, hr. Svend Jakobsen kom med om virkningerne af det forslag herom, som jeg har fremsat, men skal vi ikke vente, til vi ser den endelige udformning af det forslag? Det, jeg gerne ville understrege, er, at forligets forudsætninger er opfyldt fra min side, ikke ubetinget socialdemokratiets forventninger.

(Kort bemærkning).

Svend Jakobsen (S):

I mine bemærkninger før kunne finansministeren ikke lægge hverken en bekræftelse eller en afkræftelse af, at forliget var opfyldt; skulle finansministeren lægge noget i dem, måtte det nærmest hælde til det sidste. Det må være sådan, at når regeringen og finansministeren kender socialdemokratiets synspunkter, kender de vurderinger, vi har lagt til grund både ved førstebehandlingen og under forhandlingerne, så må man forstå, at når regeringen accepterer dette punkt i denne formulering i forligsaftalen, har vi en berettiget forventning om, at regeringen vil søge at leve op også til de forventninger, som socialdemokratiet har til indholdet i dette punkt, de forventninger, som regeringen udmærket kendte. Hvis regeringen havde haft en anden opfattelse, et ønske om at se bort fra socialdemokratiets synspunkter på dette punkt, var der efter min opfattelse kun én ting at gøre, og det var at afvise at lade dette punkt indgå i forliget.

Finansministeren (Anders Andersen):

Det forbavser mig i og for sig, at hr. Svend Jakobsen nu ligesom trækker i land. Hr. Svend Jakobsen ved udmærket, både hvad der blev aftalt under forliget, og hvorfor udformningen kom til at stå, som den gjorde, i det notat, som blev resultatet af forliget, og hvor der udtrykkelig stod, at jeg forpligtede mig til at fremsætte et lovforslag, der skærpede afgifterne for de virkelige kapitalgevinster; denne del af forliget er opfyldt.

Jeg vil gerne have at vide, hvor det så er, hr. Svend Jakobsen, forliget ikke er opfyldt. Det kræver i hvert fald et svar, når man påstår, at forliget ikke er opfyldt. Jeg har opfyldt det, som aftalen indebærer. Jeg har ikke opfyldt de forventninger, som socialde-

mokratiet havde, men det blev under alle drøftelser meget nøje gennemgået, hvad man forventede, og hvad man stillede op fra de forskellige sider.

(Kort bemærkning).

Svend Jakobsen (S):

Det skal kun være denne korte bemærkning, når finansministeren efterlyser, hvori vores vurdering adskiller sig. Det er, som jeg sagde før, og som jeg gerne skal gentage, i dette, at når regeringen accepterer at lade punktet indgå, vel vidende hvad socialdemokratiet lægger i disse to linjer, måtte vi have en berettiget forventning om, at der ikke blot var tale om en procentuel ændring på nogle helt exceptionelle stigninger, men om en skærpelse af kapitalvindingsskatten, således at den helt eller delvis kunne give kompensation for det provenutab, som måtte opstå ved 2½ pct.-afgiftens bortfald.

Hermed sluttede forhandlingen.

§ 1

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslaget om en ny affattelse af § 2 forkastedes med 123 stemmer mod 24.

§ 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov for Færaerne om folkepension. (Nedsættelse af fradragbeløb i pensions- og ægteskabstillæg).

(Lovforslaget (nr. 179) findes i tillæg A. sp. 3043, fremsættelsen i tidenden sp. 7011).